Spoštovani,

prosimo za objavo odgovora IRSOP s sledečo vsebino:

Civilna pobuda

Številka: 0618 - 90 / 2016 / 4

Datum: 8. 12. 2016

ZADEVA: Prijava Civilne pobude v zvezi s problematiko kopičenja nevarnih odpadkov, izrabljenih motornih vozil, požarne ogroženosti, ter skrbi za živali - odgovor Inšpektorata RS za okolje in prostor

Spoštovani,

Inšpektorat RS za okolje in prostor (v nadaljevanju IRSOP) je dne 6.12.2016 prejel odstopljeno zadevo, št. 35405-115/2016/3 od Ministrstva za okolje in prostor, ta pa od Generalnega sekretariata Vlade RS, št. 06100-21/2016/2 z dne 30. 11. 2016, glede prijave Civilne pobude, v zvezi s problematiko kopičenja nevarnih odpadkov, izrabljenih motornih vozil, požarne ogroženosti ter skrbi za živali. Zaradi varstva prijavitelja po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Ur. l. RS, št. 43/07 in 40/14 – v nadaljevanju ZIN) in želji prijavitelja (brez naslova za vročanje), da se odgovor objavi na spletni strani občine Postojna, se v nadaljevanju navaja (neimenovana) Civilna pobuda. Sama prijava je bila poleg na Vlado RS, poslana tudi na Ministrstvo za okolje in prostor, Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Občino Postojna in Varuha človekovih pravic.

Iz dopisa izhaja, da država sprejema zakone, tisti, ki bi jih morali izvajati, pa jih ne, čeprav jih zavezuje področni zakon o inšpekcijskem nadzoru. Omenjen primer se nanaša na postojnskega posebneža, ki ima več objektov v Postojni. Eden izmed teh objektov je tudi sklop objektov bivše mesne predelovalnice, objekt torej ni namenjen bivanju, zato se prijavitelji sprašujejo, zakaj lahko prebivajo v mesnici. Hkrati gre za nevaren objekt, gradbeni oder pa krasi center Postojne že 10 let. Prijavitelji menijo, da so objekti nevarna gradnja, v njem pa se skladišči ogromne količine opreme od nevarnih odpadkov do strojev, ki imajo v sestavi tudi nevarne odpadke. Okoljska inšpekcija bi morala to stanje prioritetno obravnavati, pa se to ne zgodi. V teh objektih se izvaja kurjenje lesnih odpadkov, ki vsebujejo razna nevarna topila, ob tem pa se v ozračje sprošča velika koncentracija strupenih snovi. Pred tremi meseci so trije mladoletni otroci tega posebneža sami na cirkular rezali omare in okvirje vrat in oken, pa ni ukrepala uprava občine Postojna, center za socialno delo in ne Policija. V objektih in izven se izvajajo demontaže in »predelave« odpadkov, vse to se sprošča v

zrak, prav tako moti počitek in mir prebivalcev. Pri tem se izvaja nelegalna prodaja delov motornih vozil, raznih strojev, gospodinjskih aparatov in podobno.

Objekti so zelo problematični tudi z vidika požarne varnosti. Ob objektu je tudi približno 50 izrabljenih avtomobilov iz katerih nemoteno iztekajo vnetljive tekočine in olja, skladišči se večja količina lesa. Ta isti lastnik ima v »oskrbi« tudi več psov, ki se po Postojni prosto sprehajajo, pri tem pa občina ali veterinarska inšpekcija ne ukrepa. Vse to pa se dogaja v neposredni bližini stavbe občine Postojna in upravne stavbe ostalih inšpekcij.

Navaja se, da v prijavi prebivalci skušajo pokazati svojo ogorčenost nad stanjem, pa tudi nad tem, da pristojne institucije ne ukrepajo. Pristojne službe so v tem primeru povsem pogorele, ne zmorejo niti tega, da bi med seboj sodelovale. Ustava RS v 72. členu zagotavlja pravico do zdravega življenjskega okolja, skrb pa zagotavlja tako država kot občina. V primeru opustitve tega bodo prijavitelji odločeni zoper državo in občino vložiti nadomestila za to kršitev.

Iz dopisa prav tako izhaja, da se Vladi RS, ministrstvom in občini Postojna daje razumen rok do sredine leta 2017, da se zadeva dokončno uredi skladno z 72. členom Ustave RS, o navedenem pa bodo obvestili tudi medije.

Na podlagi Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20/05 s spremembami) v zvezi z zgoraj navedenim dopisom IRSOP podaja naslednje pojasnilo:

Uvodoma vas zgolj informativno seznanjamo, da prijava nima statusa uradne listine, saj predstavlja le pobudo za uvedbo inšpekcijskega postopka. Inšpekcijski postopki se vodijo po uradni dolžnosti - in ne na zahtevo strank, zaradi varstva javne koristi. Morebitne vloge (t.i. prijave) posameznikov o domnevnih nepravilnostih se torej obravnavajo le kot pobude za morebitno uvedbo inšpekcijskih postopkov. Pobude pa je inšpektor za okolje dolžan obravnavati skladno s prioritetami dela okoljske inšpekcije, pobudnika pa je na njegovo zahtevo dolžan obvestiti o svojih ukrepih najkasneje po opravljenem nadzoru in sprejetem zadnjem ukrepu oziroma ustavitvi postopka. Prijava torej ne pomeni začetka inšpekcijskega postopka in je ni mogoče šteti za informacijo javnega značaja (tako izhaja tudi iz sodbe Vrhovnega sodišča X Ips 775/2006). Seveda je inšpektor v primeru kršitve predpisa dolžan ukrepati po uradni dolžnosti, v skladu s pristojnostmi.

Inšpekcijsko nadzorstvo natančneje ureja ZIN, kjer so določena splošna načela inšpekcijskega nadzora, organizacija inšpekcij, položaj, pravice in dolžnosti inšpektorjev, pooblastila inšpektorjev, postopek inšpekcijskega nadzora, inšpekcijski ukrepi in druga vprašanja, povezana z inšpekcijskim nadzorom (1. člen ZIN). Inšpekcijski nadzor je namreč nadzor nad izvajanjem oziroma spoštovanjem zakonov in drugih predpisov, ki ga izvršujejo inšpektorji oziroma inšpektorice kot uradne osebe s posebnimi pooblastili in odgovornostmi (2. člen ZIN).

Inšpektorji so pri opravljanju inšpekcijskega nadzora samostojni v okviru pooblastil, ki so določena v materialnih in procesnih predpisih. Inšpektor se samostojno odloča, katera zakonsko dopustna dejanja bo izvedel v postopku in katere dokaze bo izvedel. Prav tako samostojno izreka ukrepe v okviru materialnih določb. Če je na voljo več možnih ukrepov se ob upoštevanju načela sorazmernosti samostojno odloča za

ustrezen ukrep glede na ugotovljeno dejansko stanje. V zvezi z zakonitostjo, kakovostjo in učinkovitostjo dela inšpekcije, za kar v skladu s prvim odstavkom 10. člena ZIN odgovarja glavni inšpektor, pa je vloga glavne inšpektorice, da zagotavlja zakonitost, kakovost in učinkovitost dela inšpektorjev s podajanjem usmeritev ali navodil glede ravnanja pooblaščene osebe v podobnih primerih, ob tem pa upošteva tudi ustaljeno sodno prakso, s tem, da ne posega v samostojnost odločanja inšpektorja v konkretnem primeru.

Iz računalniške spisne dokumentacije in poročil inšpektorjev izhaja, da Inšpekcija za okolje in naravo v prijavljeni zadevi zoper fizično osebo iz Postojne že vodi upravne in prekrškovne postopke. Zaradi velikega števila prijav, je vse prijete prijave pristojni inšpektor za okolje sicer dolžan obravnavati z določenimi in sprejetimi prioritetami dela Inšpekcije za okolje in naravo.

Iz spisne dokumentacije IRSOP izhaja, da je bilo zaradi ugotovljenih kršitev Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16 – v nadaljevanju ZVO-1) in podzakonskih predpisov v zvezi z ravnanjem z izrabljenimi motornimi vozili in ravnanjem z odpadki, na več parcelah ob obravnavanem stanovanjskem objektu na Ulici Luke Čeč, v Postojni, v letu 2014 izdana inšpekcijska odločba, s katero je bila odrejena prepoved skladiščenja in razstavljanja izrabljenih vozil ter njihovih sestavnih delov, na dvorišču pred stanovanjskim objektom. Odrejena je bila tudi odstranitev vseh izrabljenih in razstavljenih vozil ter njihovih sestavnih delov. Ker inšpekcijski zavezanec sam v roku ni izvršil z odločbo odrejenih ukrepov, je potekala izvršba z denarno prisilitvijo do septembra letos, ko je bilo ugotovljeno, da je zavezanec izvršil odločbo. V samem izvršilnem postopku je bilo zaradi neaktivnosti zavezanca izdanih več sklepov o denarnih kazni, v skupni višini 1000,00 EUR. Inšpekcija za okolje in naravo denarne kazni zaradi neizvršitve odločbe prisilno izterjuje preko FURS-a. Prav tako je bil v zadevi izdan plačilni nalog zaradi neizvršitve inšpekcijske odločbe.

V navedeni zadevi se je vodil tudi prekrškovni postopek zoper kršitelja. Tako je bil izdan plačilni nalog za plačilo globe v višini 1000,00 EUR. Kršitelj je podal zahtevo za sodno varstvo, katero je pristojno Okrajno sodišče v Postojni, zavrnilo kot neutemeljeno. Izterjava globe je bila v prisilno izterjavo poslana na FURS.

Iz spisne dokumentacije IRSOP prav tako izhaja, da ugotovitveni inšpekcijski postopek zaradi skladiščenja in razstavljanja izrabljenih motornih vozil in odpadkov na lokaciji ob Ljubljanski cesti še poteka (inšpekcijski zavezanec se ni odzval na vabilo za stranko, zato je bil izdan sklep z denarno kaznijo v višini 200,00 EUR, in tudi ta je bil dan v prisilno izterjavo na FURS).

Gradbena inšpekcija istega inšpektorata ugotavlja, da je stanovanjski objekt v Postojni sicer nevzdrževan, ni pa nevarna gradnja, kot je opredeljena v Zakonu o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odl. US, 57/12, 101/13 – ZDavNepr, 110/13 in 19/15), saj se ne ruši in ne ogroža mimoidočih.

S strani gradbenega inšpektorja je bilo ugotovljeno, da je začeta gradnja nad obstoječim prizidkom objekta, zato je bil uveden inšpekcijski postopek zaradi preverjanja legalnosti gradnje. Inšpekcijski postopek še ni zaključen.

Tako inšpektorji za okolje, kot gradbeni inšpektorji IRSOP morajo vse prejete prijave obravnavati v skladu s sprejetimi in določenimi prioritetami. Inšpektorji vodijo inšpekcijske postopke v skladu z določili ZIN in določili Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13), kjer so določila glede ugotavljanja dejanskega stanja, zasliševanja, vročanja itd., saj bi v nasprotnem delovali arbitrarno oz nezakonito.

Glede na navedeno menimo, da v navedeni zadevi ne gre za neaktivnost inšpektorjev IRSOP, saj je le-ta velikokrat pogojena z izrabo rednih in izrednih pravnih sredstev, odzivnosti samega zavezanca oz drugih okoliščin, na katere inšpektor ne more vplivati. Prav tako vsi inšpekcijski postopki zoper zavezanca še niso zaključeni.

V primeru dodatnih prijav kršitev določil veljavnih predpisov, ki spadajo pod delovno področje IRSOP, bodo pristojni inšpektorji kot že rečeno prijave obravnavali v skladu z določenimi prioritetami, in v primeru kršitev zakonodaje, ukrepali v skladu s pristojnostmi.

Lepo pozdravljeni.

Pripravil: Martin Golčer, podsekretar	
	Dragica Hržica
	glavna inšpektorica Inšpektorata RS za okolje in prostor

Vročiti:

- Civilna iniciativa (na spletni strani Občine Postojna: postojna.si – občani poročajo)
- Generalni sekretariat Vlade RS, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana (gs@gov.si) – v vednost po e-pošti
- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana (mop@gov.si) – v vednost po e-pošti
- Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana (uvhvvr@gov.si) – v vednost po e-pošti

- Občina Postojna, Ljubljanska 4, 6230 Postojna (obcina@postojna.si) – v vednost po e-pošti
- Varuh človekovih pravic RS, Dunajska cesta 56, 1109 Ljubljana (info@varuh-rs.si) – v vednost po e-pošti
- Inšpektorat RS za okolje in prostor-OE Koper, Inšpekcijska pisarna Postojna (oe-kp@gov.si) – v vednost po e-pošti